

REFERAT Sundhed & Omsorgsudvalget 2012-2025 d. 01-11-2021

Mødedato Mandag d. 01. november 2021 kl. 12:30

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere Olfert Krog, Preben Rudiengaard, Tommy Noer, Nini Oken, Ulla Koman

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Projektbeskrivelse fase 4 Strategiske udviklingsplan Stengårdsvej.....	4
Medicingennemgang i Hjemmeplejen.....	8
Forslag til pårørendepolitik for Esbjerg Kommune 2022-2025.....	10
Orintering om plan for offentlig høring af Strategi for mental sundhed i Esbjerg Kommune.....	14
Klinik for kønssygdomme.....	19
Information, forespørgsler og orientering.....	21
Underskriftsside til godkendelse.....	23

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Godkendt.

Punkt 2: Projektbeskrivelse fase 4 Strategiske udviklingsplan Stengårdsvej

21/25252

Resumé

Stengårdsvejskvarteret i Esbjerg er et omdannelsesområde. Det vil sige, at det tidligere er omtalt som hård ghetto, men siden marts 2021 omdøbt til omdannelsesområde af Indenrigs- og Boligministeriet. Esbjerg Kommune og Ungdomsbo er derfor forpligtet til at nedbringe andelen af almene familieboliger til under 40 % inden år 2030.

Den 3. juni 2019 godkendte Esbjerg Byråd den ”Strategiske Udviklingsplan for Stengårdsvej Fase 3”, for at sikre en langsigtet udvikling for området og den ”Lovpligtige Udviklingsplan for Stengårdsvej” blev godkendt af Transport og Boligministeriet den 10. september 2019. Fase 1 til og med 3 er en del af By i Balance projektet, som Esbjerg Kommune og Ungdomsbo udviklede sammen med Realdania fra 2018 til 2020.

I forlængelse af den Strategiske Udviklingsplan er der planlagt et antal fysiske bystrategiske projekter, som skal styrke udviklingen af området fra at være et udsat boligområde til et attraktivt bykvarter i balance for beboere såvel som besøgende.

Fase 4 bygger videre på renoveringen, som har fundet sted på Stengårdsvej i forbindelse med helhedsplanerne for afdelingerne 8,13,14 og 18 på Stengårdsvej, godkendt af byrådet den 15. december 2014 udarbejdet af Ungdomsbo med støtte fra Landsbyggefonden.

*Omdannelsesområde tidligere omtalt som hård ghetto, men siden marts 2021 omdøbt til omdannelsesområde af Indenrigs- og Boligministeriet.

Sagsfremstilling

Med fase 4 igangsættes projekter og tiltag, der sammen med nedrivningen af etageejendommene i sydenden af Stengårdsvej - som er et af tiltagene i den Lovpligtige Udviklingsplan - starter områdets bystrategiske omdannelse. Indholdet i projekterne udvikles gennem dialog med interessenter og lokalbefolkningen, og projekterne bygger videre på den snart gennemførte helhedsplan.

Til realisering af projekterne ansøges om fondsmidler og kommunalt budget ved budgetforhandlingerne for budget 2023 - 2026. Nedrivningen er finansieret af Landsbyggefonden og godkendt af byrådet den 21. juni 2021.

Indholdet i fase 4, er udarbejdet på baggrund af et realitetscheck af projekterne foreslået i den Strategiske Udviklingsplan fase 3 med afsæt i økonomi, forudsætninger, tid og effekt. Dette er foregået i et samarbejde mellem Esbjerg Kommune, Ungdomsbo, Syd- og Sønderjyllands Politi og Realdania.

Med mottoet ”Hvad Stengårdsvej kan gøre for Esbjerg” har fase 4 fokus på at skabe forbindelser, destinationer og et nyt image for området. Fokusområder der understøtter visionen om Stengårdsvej som et bykvarter i balance, et aktiv for hele byen.

Fase 4 er inddelt i tre etaper:

- Etape 1 - KvarterLoop og kultur- & klimapark (udvikling af den Grønne Ring)

- Etape 2 - Fra Stengårdsvej til Klimagade
- Etape 3 - Markedsplads og multifunktionelt hus

Udover de fysiske projekter udarbejdes der en kommunikationsplan i samarbejde mellem Esbjerg Kommune, Syd- og Sønderjyllands Politi og Ungdomsbo. Planen får fokus på italesættelse, fortællinger og pressedækning. Gennem positiv italesættelse skal der skabes tryghed og fokus på de positive historier, så beboere og besøgende føler sig trygge i området.

Fase 4 løber fra 2021 til 2026, med forventet anlæg af de fysiske projekter 2024 til 2026. Dette er helt i tråd med tidsplanen og milepælene fastlagt i den Strategiske og Lovpligtige Udviklingsplan.

Mål med fase 4:

Alle tre etaper har som mål at skabe initiativer på tværs, så de fysiske projekter skaber rammerne for nye beskæftigelses- og uddannelsesinitiativ, hvor sundhed, kultur og klima integreres i projekterne fra start.

Forbindelser - at forbinde kvarteret ved Stengårdsvej bedre med resten af Esbjerg. Herunder bygge videre på arbejdet med at skabe et attraktivt sted at bo og studere, hvor kvarteret går fra at være et isoleret område i byen til et velintegreret bykvarter i Esbjerg.

Destinationer - at skabe nye destinationer, der øger kendskabet til Stengårdsvejskvarteret, styrker området som et bykvarter og øger antallet af besøgende. Et kendskab, der skal være med til at tiltrække nye beboere og dermed investorer til området, som fundament for opførelsen af nye boliger og fremtidig udvikling i kvarteret.

Image - at udarbejde en kommunikationsplan, der sammen med de fysiske og sociale tiltag underbygger en ny stedsfortælling og positivt påvirker det billede mange borgere i dag har af området, så flere føler sig trygge ved at komme i kvarteret.

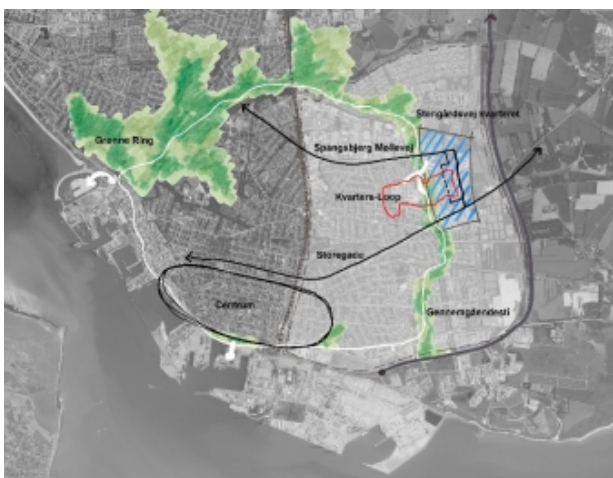

Illustration Stengårdsvejskvarteret i Esbjerg De tre etaper i fase 4

Der er nedsat en projektgruppe sammen med Ungdomsbo. Projektgruppen har medlemmer fra alle forvaltninger, bydelsprojekt 3i1 samt Syd- og Sønderjyllands Politi og Kommunikation for at sikre, at de fysiske projekter understøtter

og rammesætter de mange sociale tiltag. Udover projektgruppen er der tilknyttet en politisk følgegruppe, en styregruppe og et sekretariat til projektet.

Status Strategisk Udviklingsplan fase 3 (SUP) og Lovpligtig Udviklingsplan (LUP) – oktober 2021

- Der er foretaget et realitetseftersyn af projekterne fra SUP, med afsæt i økonomi, forudsætninger, tid og effekt. Fase 4 tager afsæt i dette eftersyn.
- Borger & Arbejdsmarked har lavet en række samarbejdsaftaler omkring uddannelse og beskæftigelse for unge.
- Der arbejdes med SSP på kriminalitetsforebyggende tiltag i området.
- Der er etableret en lokal nærpolitistation i området.
- Der er lavet en samarbejdsaftale med Statens Kunstfond i forlængelse af projekt 6705+Statens Kunstfond. Et projekt hvor Børn & Kultur sammen med Statens Kunstfond og borgere har etableret kunst på blandt andet Bakkeskolen.
- I 2022 nedrives 75 almennyttige familieboliger i omdannelsesområdets sydlige ende. Ungdomsbo står for projektet som er godkendt af byrådet 21. juni 2021.
- 30 ud af målet på 114 almennyttige familieboliger er ommærket til ungdomsboliger i området. Ommærkning af boliger sker løbende frem mod 2029 jvf. LUP.
- 9 ud af målet på 46 almennyttige familieboliger er ommærket til ældreboliger i området. Ommærkning af boliger sker løbende frem mod 2029 jvf. LUP.

Vision 2025

I projektbeskrivelsen beskrives tre spor, som tilsammen indeholder 12 temaer, der skal indarbejdes i de tre etaper i fase 4 og hermed sikre en byudvikling, som fremmer realiseringen af Vision 2025.

Lovgrundlag, planer mv.

Lov om ændring af lov om almene boliger m.v.

Lov om leje af almene boliger

Lejeloven

Lovpligtig Udviklingsplan for Stengårdsvej, Esbjerg

Strategisk Udviklingsplan Stengårdsvej fase 3

Økonomi

Overslag anlægs priser i mio. kr - i 2020 priser

SUP	2022	2023	2024	2025	2026	
Etape 1						
Esbjerg Kommune						
Med bro	.5	2	20	13		
Med under-overgang	.5	1	12.5	4		Alternativ
Landsbygefonden	0	0	2	0	0	Der søges midler
Statens Kunstfond	.35	0	0	0	0	Der søges flere midler
Etape 2						
Esbjerg Kommune	0	0	1	6	9	
Landsbygefonden			3	10	5	Der søges midler
Etape 3						
Esbjerg Kommune		1	2	7	6	
Landsbygefonden						
Realdania		1	1	7	6	Er reserveret
Lyskryds Storegade			5			
E. K. totalt	.5	3	23	26	15	
LUP						
Multifunktionelle hus - deponering				100	100	
Grundkapital til ungdomsboliger				10.9		Er bevilliget

Realdanias bidrag til etape 3 – reserveret men endnu ikke bevilliget, afventer bevilling af kommunale midler.

Midlerne fra Landsbyggefonden er endnu ikke bevilliget, afventer mageskifte og bevilling af kommunale midler.

Til realisering af projekterne ansøges om kommunalt budget ved budgetforhandlingerne for budget 2023 - 2026.

Der samarbejdes med Odense Kommune og Kolding Kommune om at få lempet deponeringskravet.

Kompetencer

Økonomiudvalget > Sundhed & Omsorgsudvalget > Plan & Miljøudvalget > Kultur & Fritidsudvalg > Teknik & Byggeudvalget > Børn & Familieudvalget > Social & Arbejdsmarkedsudvalget

Planmæssige konsekvenser

For at få frigivet midler fra Landsbyggefonden (ca. 20 millioner) til omlægning af Stengårdsvej skal der ske et mageskifte mellem Ungdomsbo og Esbjerg Kommune, da Landsbyggefonden kun må bevilge midler til projekter, der anlægges på boligforeningens grund.

Høring

Beboere, erhvervsdrivende og øvrige interessenter vil blive involveret løbende i udviklingen af projekterne.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at:

- Fagudvalgene orienteres omkring indholdet i Fase 4 for Stengårdsvej

Beslutning Økonomiudvalget den 25-10-2021

Godkendt.

Beslutning Kultur & Fritidsudvalg den 02-11-2021

Orientering givet.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Orientering givet.

Bilag

Forslag Projektbeskrivelse fase 4 Stengårdsvej.pdf

Effektrapport_Etape 1 Kvartesloop 2021.pdf

Punkt 3: Medicingennemgang i Hjemmeplejen

20/24558

Resumé

På Sundhed & Omsorgsudvalgs mødet mandag den 1. februar 2021 blev idéoplægget ”Medicingennemgang ved farmaceut hos hjemmeboende borgere i Esbjerg Kommune” godkendt.

Udvalget ønskede med baggrund i idéoplægget, at der skulle udføres en medicingennemgang i Hjemmeplejen, ligesom det har været gjort på kommunens plejehjem.

Derfor har der været udarbejdet en undersøgelse, et pilotprojekt i første omgang, i perioden juni-oktober 2021, hvor der er gennemgået og lavet opfølgning på 50 medicinlister hos borgere i Ribe området.

Denne sag afdækker undersøgelsens resultater.

Sagsfremstilling

I perioden juni-oktober 2021 er der gennemgået og lavet opfølgning på 50 medicinlister hos borgere i Ribe området. Medicingennemgangsmodellen har haft fokus både på psykofarmaka og somatisk medicin. Derfor var inklusionskriteriet, at borgere skulle være 65+ og have mindst fem lægemidler (polyfarmacipatienter) på medicinlisten.

Farmaceuten gennemgik den enkelte borgers medicin sammen med personalet. Her blev borgerens aktuelle medicin og ændringsforslagene drøftet med henblik på at orientere om og begrunde ændringerne. Der blev ved gennemgang af borgerens medicin fokuseret på generelle opmærksomhedspunkter ved medicinering af ældre mennesker.

De 50 borgere var samlet set i behandling med 405 præparater. Der blev sammen med plejepersonalet opnået enighed om 40 ændringsforslag (0,8 ændringsforslag per borger).

Borgerne var i gennemsnit i behandling med 8,1 lægemidler (en variation på 5 -14 lægemidler).

Alle de inkluderede borgere havde komplekse medicinlister med flere samtidige sygdomme, og de fleste gik til opfølgning hos både praktiserende læger og speciallæger.

Hovedparten af forslagene til medicinændringer handlede om somatisk medicin. Dette afspejles også i, at kun 12 af de 50 borgere (24%) havde en psykiatrisk diagnose.

Der er efter medicingennemgangene løbende blevet fulgt op på, hvor mange af de aftalte medicinændringer, der var forsøgt gennemført og hvor mange af disse, der var lykkedes. 15 af de 40 ændringsforslag (37,5 %) var forsøgt gennemført (accepteret af lægen) og 10 (66,7 %) af de iværksatte ændringsforslag var lykkedes (ses ved løbende opfølgning).

I ét tilfælde havde den praktiserende læge vurderet i samråd med borgeren, at borgeren skal fortsætte med behandlingen (sovemedicin). I yderligere tre tilfælde ville borgeren ikke undvære sin medicin (små doser af benzodiazepin lignende stoffer), og et seponeringsforsøg var på grund af pludselig indlæggelse ikke blevet forsøgt gennemført.

Det lave antal af forslag til ændringer i borgeres medicin skal ses i forbindelse med, at ca. 2/3 af de borgere, som indgik i projektet, selv administrerer deres medicin, og der er fulgt op på deres behandling med jævne mellemrum af de ansvarlige læger. Det vil sige, at selvom deres medicinlister kan være komplicerede, tages der regelmæssigt stilling til behandlingen.

På den anden side er farmaceutens muligheder indskrænket, idet farmaceuten ikke har haft adgang til blodprøveresultater eller journalnotater, og medicingennemgangene var derfor udarbejdet på baggrund af gennemgang af medicinlister og plejepersonalets oplysninger.

Ved at sammenligne resultaterne fra dette projekt med resultater fra tidligere projekter ("Medicingennemgang, Tjæreborg udegruppe og Medicingennemgangsmodel for nye indflyttere på plejehjem i Esbjerg Kommune") kan man konstatere, at resultaterne fra nuværende projekt er sammenlignelige med resultaterne fra medicinprojektet i udegruppen Tjæreborg. Ved medicingennemgang hos nye indflyttere på plejehjem var både antallet af ændringsforslag og af implementerede ændringsforslag større. Dette kunne forklares ved, at borgere ved indflytning på plejehjem er under kontinuerlig observation. Det er derfor muligt at indsamle bedre data med hensyn til virkning og bivirkninger af medicin. Data, som danner en bedre baggrund for farmaceutens/plejepersonalets henvendelse til lægen.

Da de 50 borgere, der indgik i medicingennemgangsprojektet, ikke nødvendigvis er repræsentative for alle borgere i Esbjerg Kommune, anbefales det, at projektet også gennemføres i et andet område i Esbjerg Kommune.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sagen drøftes.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Sagen drøftet.

Udvalget ønsker at gennemføre et lignende pilotprojekt i Esbjerg by.

Det undersøges om én eller flere nabokommuner vil gennemføre et lignende projekt.

Bilag

Medicingennemgang i hjemmeplejen - rapport

Punkt 4: Forslag til pårørendepolitik for Esbjerg Kommune 2022-2025

21/3069

Resumé

I budgetaftalen 2021-2024 blev det besluttet, at der skal udformes en fælles pårørendepolitik for Esbjerg Kommune. I foråret 2021 blev en procesplan for udarbejdelse af pårørende-politikken godkendt i Social & Arbejdsmarkedsudvalget, Børn & Familieudvalget og Sundhed & Omsorgsudvalget.

Esbjerg Kommune har på baggrund af procesplanen afholdt tre workshops i sommeren 2021, hvor der var stor interesse og engagement blandt deltagerne. Handicaprådet, Udsatterrådet, Ældrerådet og Frivillighuset Vindrosen har været inddraget som følgegruppe og har udtrykt stor tilfredshed med arbejdet med pårørendepolitikken og ser frem til, at politikken udmøntes i handlinger.

Den nye pårørendepolitik indeholder i hovedtræk fire indsatsområder: Fokus på den pårørende, dialog og samarbejde, tilbud til pårørende samt børn og unge.

Den nye pårørendepolitik skal fungere som en fælles ramme for kommunen. Sundhed & Omsorgsudvalget har en pårørendepolitik, som er vedtaget 5. december 2016. Sundhed & Omsorgs pårørendepolitik dækker kun pårørende på deres område og politikken vil fortsat være gældende.

Sagsfremstilling

Som en del af kommunens budgetaftale 2021-2024 er det besluttet, at der skal udarbejdes en ny fælles pårørendepolitik for alle borgere i Esbjerg Kommune.

De politiske fagudvalg har med procesplanen ønsket en bred inddragelse af de pårørende samt alle aktører på området. Derfor blev der:

1) Nedsat en følgegruppe bestående af:

- Ældrerådet, Gertrud Hansen
- Handicaprådet, Erik Sørensen
- Udsatterrådet, Anja From
- Frivillighuset Vindrosen, Gitte Morberg Jensen

2) Afholdt tre workshops med åben tilmelding efter invitation til alle frivillige sociale foreninger på sygdoms-, handicap- og udsatteområdet samt pressemeddelelse, annoncering i dagspressen og på Facebook.

3) Afholdt en høringsperiode.

Følgegruppen

Følgegruppens opgave var at give feedback i planlægningsfasen og at komme med input til pårørendepolitikken både under og efter selve skriveprocessen. Følgegruppen har i hele processen bidraget med deres kendskab til pårørende. Følgegruppen har udtrykt ønske om at blive inddraget i det videre arbejde med pårørendepolitikken.

Workshops

Det blev afholdt to workshops online den 31. maj og 10. juni samt en workshop med fysisk fremmøde i Rådhuset på Esbjerg Rådhus den 12. august 2021. At alle workshops ikke blev afholdt fysisk, skyldes et hensyn til den daværende coronasituationen.

Der deltog i alt 78 personer. Ud af de 78 var en bred vifte af forskellige deltagere, som både bestod af privatpersoner, fagpersoner, interessenter og politikere. Ud af interessenterne kan nævnes:

- Dansk Handicap Forbund
- Diabetesforeningen
- Kræftens Bekæmpelse Lokalforening Esbjerg
- Lungeforeningens lokalafdeling i Esbjerg Kommune
- Mave-tarm-foreningen
- Parkinsonforeningen
- Ældre Sagen fra lokalforeningen i både Esbjerg og Bramming

Der kan have været flere foreninger repræsenteret. Deltagerne havde mulighed for at notere en forening, men det har ikke været et krav.

En fælles pårørendepolitik

Forslaget til Esbjerg Kommunes pårørendepolitik er udarbejdet på baggrund af inputs fra følgegruppen, workshopdeltagere og høringssvarene.

Den nye pårørendepolitik indeholder i hovedtræk:

Fokus på den pårørende:

Esbjerg Kommune værdsætter den store betydning, som pårørende har for deres nærtstående. De pårørende skal føle sig set og hørt.

Dialog og samarbejde:

Esbjerg Kommune møder den pårørende med forståelse for den sårbare situation, den pårørende kan være i, og lægger vægt på ligeværdig dialog.

Tilbud til pårørende:

Esbjerg Kommune har en række tilbud til pårørende, som vi løbende udvikler. Vi holder os opdaterede i forhold til, om der er behov for at udvikle nye og andre tilbud.

Børn og unge:

Esbjerg Kommune har fokus på, at det påvirker både børn, unge og voksne i en familie, når et familiemedlem bliver ramt af fysisk eller psykisk sygdom eller har en funktionsnedsættelse.

Den nye pårørendepolitik er vedhæftet som bilag 1.

Vision 2025

En fælles pårørendepolitik for alle kommunens borgere understøtter Vision 2025 – Velfærd om Livskvalitet og sundhed, hvor der tales om, at stærke partnerskaber og samarbejde på tværs af fagområder skal gennemsyre vores måde at tænke sundhed for at yde den bedste støtte til syge, handicappede og pårørende.

Kompetencer

Økonomiudvalget > Sundhed & Omsorgsudvalget > Børn & Familieudvalget > Social & Arbejdsmarkedsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Konsekvenser for andre udvalg

Sundhed & Omsorgsudvalget har en pårørendepolitik, som er vedtaget 5. december 2016. Sundhed & Omsorgs politik dækker kun pårørende på deres område. Denne politik vil fortsat være gældende. Den fælles pårørendepolitik vil derfor fungere som en overordnet ramme.

Høring

Følgegruppen for pårørendepolitikken har været inddraget i skriveprocessen og har kommenteret udkastet undervejs.

Herefter har pårørendepolitikken været i høring hos deltagerne i de tre workshops, frivillige sociale foreninger på sygdoms-, handicap- og udsatteområdet samt Frivillighuset Vindrosen, Handicaprådet, Udsatterådet og Ældrerådet.

Der er modtaget seks høringssvar (se bilag 3-8). Forvaltningen har på baggrund af høringssvarene foretaget en vurdering og lavet en række ændringer i pårørendepolitikken. De er beskrevet i bilag 2.

Frivillighuset Vindrosen, Handicaprådet, Udsatterådet og Ældrerådet har udtrykt stor tilfredshed med pårørendepolitikken og ser frem til, at politikken udmøntes i handlinger.

Indstilling

Direktøren for Borger & Arbejdsmarked indstiller til Økonomiudvalget at godkende, at forslag til Esbjerg Kommunes Pårørendepolitik 2022-25 sendes til høring i Sundhed & Omsorgsudvalget, Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget.

Beslutning Økonomiudvalget den 04-10-2021

Godkendt.

Beslutning Børn & Familieudvalg den 11-10-2021

Godkendt, idet Børn & Familieudvalget kan tilslutte sig pårørendepolitikken og roser processen. Børn & Familieudvalget ønsker, at børn og unges behov for at møde ligesindede kommer i fokus, såvel som børn og unges behov for kendskab til sygdomme og handicaps og bør huskes, når politikken skal omsættes til handlinger. Derudover gør udvalget opmærksom på, at pårørende oftest ikke kun er en person, men ofte også en familie. Teksten kan med fordel afspejle dette mere.

Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 12-10-2021

Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender politikken, og roser processen.

Social & Arbejdsmarkedsudvalget gør opmærksom på, at pårørende ikke altid er i langvarige belastende situationer, men at også korte sygdomsforhold kan være belastende.

Social & Arbejdsmarkedsudvalget mener, at man i Esbjerg Kommune kun skal have én samlet pårørendepolitik i fremtiden.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Udvalget påpeger, at man ønsker at psykiatrien og børne- og ungeområdet også involveres i processen, herunder høringsprocessen, forinden en endelig godkendelse af pårørendepolitikken.

Bilag

Forslag til Pårørendepolitik 2022-2025

Notat om hørings svar på pårørendepolitik

Hørings svar - Dorit Buch-Larsen

Hørings svar - Forældrerådet og Støtteforeningen for Specialcentret

Hørings svar - Frivillighuset Vindrosen

Hørings svar - Handicaprådet

Hørings svar - J. Ditlev Nielsen

Hørings svar - Kræftens Bekæmpelse i Esbjerg

Punkt 5: Orientering om plan for offentlig høring af Strategi for mental sundhed i Esbjerg Kommune

20/3140

Resumé

På grund af stigende forekomst af mistrivsel og mentale sundhedsproblemer blev der i 2020 udarbejdet en strategi for mental sundhed. Denne strategi, som endnu ikke er blevet behandlet af alle fagudvalg, ønskes revideret i forbindelse med udarbejdelsen af en ny sundhedspolitik, og derfor efterspørges der input fra interne og eksterne parter i en offentlig høringsproces fra den 3. november 2021 til den 31. januar 2022.

Sagsfremstilling

Forekomsten af mentale sundhedsproblemer har gennem mange år været stigende i bekymrende grad. Derfor blev forligspartierne i forbindelse med budgetaftalen for Budget 2019-2023 enige om, at Esbjerg Kommunes fokus på udfordringer med mental sundhed fremadrettet skulle styrkes. Således udarbejdede Fritid, Sundhed & Omsorg i november 2020 en strategi for mental sundhed med et ønske om, at denne skulle danne baggrund for at iværksætte en proces, hvor man på tværs af de politiske udvalg skulle drøfte og prioritere indsatser for at fremme mental sundhed – se ”Strategi for mental sundhed i Esbjerg Kommune – udkast 2020”.

Sundhed & Omsorgsudvalget godkendte strategien den 16. november 2020. Strategien forankres i Sundhed & Omsorgsudvalget. Udvalget opfordrede desuden til, at der skabes en fælles referenceramme for mental sundhed med udgangspunkt i ABC for mental sundhed. På baggrund af strategien skulle en proces iværksættes, hvorpå indsatserne beskrevet i strategien skulle prioriteres og igangsættes for de 0,5 mio. kr., som var afsat i Budget 2021-2024 til implementering af strategien.

Strategien mødte dog modstand fra de andre fagudvalg, som følte et manglende ejerskab for strategien. Efter udarbejdelsen af et inspirationskatalog med forslag til indsatser fra Sundhedsstyrelsen, blev strategien endnu engang sendt til politisk behandling med et ønske om prioritering af indsatser hos fagudvalgene. Sundhed & Omsorgsudvalget godkendte endnu engang strategien den 21. december 2020 dog med en bemærkning om, at ”Forvaltningen beskriver den fremtidige proces i et notat, som vedlægges sagen til den videre politiske behandling”.

Siden december har den politiske behandling af strategien ligget stille, da Fritid, Sundhed & Omsorg i stedet har valgt at fokusere på at få udmøntet de indsatser i strategien, som er forankret i egen forvaltning, således at de afsatte midler til implementering af strategien kom ud og gjorde gavn i kommunen.

Der er imidlertid igangsat en proces, hvor en ny sundhedspolitik defineres, hvor mental sundhed indgår som et kerneområde. På denne baggrund ønsker Sundhed & Omsorgsudvalget at bringe Strategi for mental sundhed i Esbjerg Kommune i spil igen, dog med et ønske om revidering på baggrund af en bred offentlig høringsproces, således at både interne og eksterne interessenter kan give input til forslaget til strategien, som den ser ud i dag, således at disse kan kaste lys over, hvilke områder og indsatser, som en revideret strategi under den kommende nye sundhedspolitik skal sætse på. Fordi der ønskes en videreudvikling af strategien, er der udarbejdet et notat, hvor Fritid, Sundhed & Omsorg beskriver tilgangen til mental sundhed, som gælder for alle de eksisterende indsatser vedrørende mental sundhed, hvor der bringes eksempler på indsatser – se ”Esbjerg Kommunes tilgang til mental sundhed og trivsel og indsatser i Fritid, Sundhed & Omsorg”.

Strategien henvender sig både til borgere, medarbejdere og politikere i Esbjerg Kommune samt eksterne samarbejdspartnere.

Formålet med en offentlig høring

En kortlægning fra Rambøll fra 2019 over eksisterende udmøntning af mental sundhed i Esbjerg Kommune, viser, at kommunen på tværs af forvaltninger arbejder med en række generelle sundhedsforebyggende indsatser og en række målrettede sundhedshåndterende indsatser. Det vil sige, at der både er fokus på den sundhedsfremmende og tidlige forebyggende del af mental sundhed men også den mere ressourceopbyggende del til borgere, der er i risiko for eller allerede har mentale sundhedsproblemer – se ”Kommunale indsatser for området på mental sundhed”.

Kortlægningen fra Rambøll viser dog også, at Esbjerg Kommune med fordel kan styrke eksisterende indsatser samt videreudvikle indsatserne til særligt erhvervsaktive voksne og fortsat sætte fokus på generel sundhedsfremme på almenområdet og for særligt udsatte børn, unge og familier.

Sundhed & Omsorgsudvalget ønsker et bredt offentligt bidrag til, at strategien for mental sundhed forbedres og målrettes.

Med en revideret strategi ønsker vi at understøtte både offentlige og private initiativer, da vi ved, at det først er, når vi er sammen om mental sundhed og trivsel for alle i Esbjerg Kommune, at vi for alvor kan lykkes med vores Vision 2025 for Esbjerg Kommune - at skabe mere energi til det gode liv.

Formålet med den offentlige høring er derfor at indhente kommentarer fra alle relevante aktører; organiserede samt uorganiserede foreninger/fællesskaber, virksomheder, offentlige og private institutioner og borgere. Kommentarerne skal bidrage til at revidere og kvalificere strategien, øge det brede ejerskab for strategien samt at målrette og prioritere indsatser.

Der vil i invitationen til høring blive spurgt ind til følgende:

- Kan du/I se jer selv i strategien? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvilke indsatser ser du/I et større behov for end andre og hvorfor?
- Er der områder, hvor du/I ser et uudnyttet potentiale for endnu bedre at kunne fremme mental sundhed i Esbjerg Kommune? (Upload gerne videns- og inspirationsmateriale i forbindelse med dit svar)
- Hvordan bidrager du/dit fællesskab til mental sundhed og er der noget, som kommunen kan gøre bedre for at understøtte dit/jeres virke?

Proces og tidsplan for høring

- ? Justeringer af strategien foretages indledningsvist for at denne reflekterer den kommende sundhedspolitik
- ? Strategien sendes i høring den 3. november via Esbjerg Kommunes Høringsportal, hvor der vedlægges følgende bilag:
- ? Kommunale indsatser for området på mental sundhed
- ? Esbjerg Kommunes tilgang til mental sundhed og trivsel og indsatser i Fritid, Sundhed & Omsorg
- ? ABC for mental sundhed

- ? Samskabelse i seniorbyen

- ? Samme dag meldes høringen ud på Esbjerg Kommunes facebookside med link til høringsportalen. Der planlægges øvrig videreformidling via netværksportaler for foreninger og virksomheder.

- ? Høringsperioden løber fra 3. november 2021 til og med d. 31. januar 2022.
  - a. I denne periode indgår Fritid, Sundhed & Omsorg i dialogmøder med de andre forvaltninger for at styrke den fælles forståelse for mental sundhed og drøfte samarbejds- og udviklingspotentialer.

- ? I medio januar 2022 vil Fritid, Sundhed & Omsorg være vært for en konference om mental sundhed, som skal sætte fokus på mental sundhed generelt og give mulighed for at borgere, foreninger og virksomheder kan netværke omkring mental sundhed og give et sidste input til den kommende strategi for mental sundhed.

- ? Høringssvarene indsamles løbende med en færdig oversigt ultimo januar 2022.

- ? Høringssvarene vil blive forelagt Sundheds & Omsorgsudvalget, som behandler svarene og tager stilling til, hvilke skal danne grundlag for en revidering af Strategi for mental sundhed.

Høringsparter

Faste høringssparter (alle fagudvalg samlet):

- ? Ældrerådet
- ? Ældresagen
- ? Handicaprådet
- ? Vindrosen
- ? Udsatterådet
- ? Samrådet for fritidsundervisning
- ? Kunstrådet
- ? Daghøjskolen Sydvestjylland
- ? De selvejende kulturinstitutioner
- ? Alle lokalråd (Se kontaktpersoner i særskilt Excel ark)
- ? Friluftsrådet
- ? Ugeavisen Esbjerg
- ? Ribe Ugeavis
- ? Jydske Vestkysten

- ? Region Syddanmark
- ? Dansk Naturfredningsforening
- ? DGI

Øvrige høringsparter:

- ? Esbjerg Kommunes MED-udvalg
- ? Esbjerg Kommunes Fælles elevråd
- ? Skolebestyrelser
- ? Bestyrelser i dagtilbud
- ? Idrætsrådet
- ? Menighedsråd
- ? Halejere
- ? Privatejede institutioner (daginstitutioner, dagplejere, skoler, plejehjem)
- ? Sydvestjysk Sygehus
- ? Psykiatrisk afdeling i Esbjerg
- ? Lokalpsykiatrien i Esbjerg
- ? PLO, almen praktiserende læger og praktiserende speciallæger i psykiatri
- ? Forskningsinstitutioner i Esbjerg, Aalborg Universitet Esbjerg, Syddansk Universitet Esbjerg, UC Syd Esbjerg
- ? Business Esbjerg
- ? Bibliotekerne i Esbjerg Kommune

Vision 2025

Strategien for mental sundhed er med til at udmønte Velfærdssporet 'Livskvalitet og Sundhed' i Vision 2025.

Lovgrundlag, planer mv.

Sundhedsaftalen 2019-2023

Politik for Fritids- og Idrætsliv 2020-2025

Esbjerg Kommunes Børn- og ungepolitik

Veteranpolitik

Natur- og Parkpolitik

Pårørendepolitik

Seniorpolitik

Værdighedspolitik

Økonomi

I budgetperioden 2021-2024 er der afsat 0,5 mio. kr. årligt til at iværksætte og implementere strategien.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Høring

Strategien sendes i offentlig høring den 3. november 2021 til den 31. januar 2022. Høringssvarene vil blive forelagt Sundhed & Omsorgsudvalget, som behandler svarene og tager stilling til, hvilke høringssvar, som indarbejdes i en revidering af Strategi for mental sundhed.

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

1. Sundhed & Omsorgsudvalget orienteres om plan for offentlig høring af Strategi for mental høring.
2. Sundhed & Omsorgsudvalget drøfter listen af høringssvarer.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Godkendt med de faldne bemærkninger.

Bilag

Strategi for mental sundhed-udkast 2020

Kommunale indsatser på området for mental sundhed, Rambøll 2019

Esbjerg Kommunes tilgang til mental sundhed og trivsel og indsatser i Fritid Sundhed og Omsorg

ABC for mental sundhed

Samskabelse i seniorbyen

Punkt 6: Klinik for kønssygdomme

20/2874

Resumé

I Budget 2020-2023 blev der afsat 200.000 kr. til etablering af et tilbud om test for, samt rådgivning om, kønssygdomme til unge i alderen 15-29 år. Forvaltningen har i første omgang forsøgt at etablere tilbuddet i samarbejde med AIDS-Fondet og siden i samarbejde med Sydvestjysk Sygehus. Dette er dog ikke lykkedes.

Forvaltningen har som alternativ valgt at udvide det eksisterende Unge-Teams fokus på seksuel sundhed med henblik på øget rådgivning om kønssygdomme blandt andet på ungdomsuddannelser. Yderligere lægges der vægt på mulighederne for test for kønssygdomme hos egen læge eller brug af selvtest.

Sagsfremstilling

Med henblik på at etablere et tilbud om test for, og rådgivning om, kønssygdomme for unge i alderen 15-29 år har forvaltningen været i dialog med Aids-Fondet om mulighederne for et samarbejde. Aids-Fondet havde mulighed for at tilbyde onsite arrangementer. I tilbuddet var udgifterne til afhentning og analyse af test dog ikke inkluderet.

På baggrund af dette indledte forvaltningen en dialog med Sydvestjysk Sygehus med henblik på et samarbejde, som også indbefattede afhentning og analyse af test. Sydvestjysk Sygehus var positivt indstillede, og det blev i regi af det somatiske samordningsforum besluttet at søge Regionsrådet om midler til at oprette en klinik for kønssygdomme på Sydvestjysk Sygehus, som alle kommunerne i optageområdet kunne have gavn af. Forud for behandlingen af sagen blev det dog tydeligt, at forventningen til den kommunale involvering ikke kunne imødekommes af de afsatte midler.

Forvaltningen har på baggrund af ovenstående i stedet valgt at øge fokus på seksuel sundhed ved brug af det i forvejen eksisterende Unge-Team, der er med til at levere forebyggelse og rådgivning indenfor en række sundhedsfremmende emner relateret til Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker. Unge-Teamet har gennem flere år understøttet kampagner fra Sex & Samfund og Sundhedsstyrelsen eksempelvis "Kun med Kondom" og "Uge Sex".

Ori

Unge-Teamet gæster skoler, ungdomsuddannelser og videregående uddannelsesinstitutioner og har stor erfaring i dialogbaserede oplæg og workshops, hvor udgangspunktet er den enkelte skoles/uddannelsesinstitutionens behov. Dialogmøderne understøtter undervisningen og trivselen blandt elever og studerende. Unge-Teamets nuværende områder vil således blive udvidet til også at omfatte seksuel sundhed med emner som kønssygdomme, risikovillighed, prævention, kønsidentitet, usikkerhed om krop og seksuel orientering. Dette vil både imødekomme efterspørgsler fra skoler og uddannelsesinstitutioner samt være aktuelle emner i Unge-Teamets opgaveportefølje.

Unge-Teamet kan ikke udføre test for kønssygdomme. De kan i stedet opfordre de unge til at søge hjælp hos egen læge eller at anvende selvtest.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Orientering gives

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Orientering givet.

Punkt 7: Information, forespørgsler og orientering

21/717

•

- Orientering om COVID-19
- Ældrerådvalg 2021
- Oversigt over verserende sager – 011121
- Budget 2021 for Sundhed & Omsorg
- Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-11-2021

Orientering givet

- P-plads i Præstegade i Ribe undersøges
- Ældreboliger på Ulvevej
- Mulighed for arealreservationer på Degnevej
- ETAC - vil gerne invitere udvalget til en rundtur på ETAC
- Udvalget ønsker i starten af det nye år at drøfte formen for næste ældrerådvalg
- Drøftelse af vedligehold af udenomsarealer på Skovbo
- Puljeansøgning ”Faste teams i ældreplejen”
- Puljeansøgning ”Understøttelse af demensvenligt samfund”

Bilag

Oversigt over verserende sager - 011121

Budget 2021

Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget

Punkt 8: Underskriftsside til godkendelse